Poznań, dnia 30 czerwca 2026

prof. dr hab. Ewa Murawska
Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu
Św. Marcin 87, 61-808 Poznań
emurawska@amuz.edu.pl
Dziedzina sztuki, dyscyplina sztuki muzyczne

Recenzja dorobku Habilitanta
Pana dra Tomasza Żymły

Zleceniodawca recenzji

Zlecenie podjęte w związku z uchwałą Rady ds. nadawania stopni Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach z dnia 15.04.2026 roku w sprawie: powołania Komisji Habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu **dr. Tomaszowi Żymle.**

Załączony do dokumentacji wniosek Habilitanta z dnia 18.12.2025 roku wskazuje do przeprowadzenia postępowania Akademię Muzyczną im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

Do pisma z Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach została dołączona dokumentacja Habilitanta, sporządzona zgodnie z kryteriami określonymi w art. 220 ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W dokumentacji Habilitanta znajdują się:

1. Wniosek przewodni
2. Dane wnioskodawcy
3. Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora
4. Autoreferat przedstawiający opis kariery zawodowej oraz istotnej aktywności artystycznej, zawierający także link do dzieła artystycznego.
5. Wykaz osiągnięć artystycznych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny.
6. Kopia dokumentu potwierdzającego stopień Master of Music studiów w Królewskim Konserwatorium w Hadze
7. Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia magistra

Podstawowe dane o Habilitancie

Pan dr Tomasz Żymła jest absolwentem Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach (2010), na kierunku Instrumentalistyka (specjalność gra na klarnecie). Edukację kontynuował w Holandii, gdzie uzyskał tytuł Master of Music (klarnet basowy) w Królewskim Konserwatorium w Hadze (2013). Stopień doktora sztuki Pan dr T. Żymła otrzymał natomiast w roku 2020, na podstawie rozprawy doktorskiej zatytułowanej: *Rozwój literatury na klarnet basowy w oparciu o dorobek holenderskich kompozytorów i wykonawców* w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

Od roku 2014 wykładowca, od roku 2019 asystent, a od roku 2021 Habilitant jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Od 2018 roku jest klarnecistą/klarnecistą basowym Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach.

Ocena przebiegu kariery zawodowej oraz aktywności artystycznej

Przebieg kariery zawodowej Habilitanta opisany został w Autoreferacie, który stanowi jedną z części dokumentacji habilitacyjnej. Przedłożona teczka jest przygotowana, co do zasady, starannie, z dbałością o strukturę, grafikę i stylistykę, z kilkoma wyjątkami, takimi jak np. brak numeracji stron (w Autoreferacie), błędnej pisowni nazwy własnej Akademii Muzycznej w Poznaniu (Autoreferat str. 9, numeracja recenzenta), drobnych niezręczności stylistycznych odbiegających od zasad piśmiennictwa naukowego (takich jak: używanie zwrotów „gram" zamiast „wykonuję" – w odniesieniu do wybranej twórczości, np. „gram muzykę do ..", etc.) oraz braku nieznacznej ilości przecinków.

Trzon działalności artystycznej Pana dr. Tomasza Żymły stanowi muzyka symfoniczna. Od początku swojej edukacji na Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego Pan dr Żymła współpracował z renomowanymi polskimi orkiestrami symfonicznymi, takimi jak: Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, Sinfonietta Cracovia, AUKSO – Orkiestra Miasta Tychy, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, z którymi regularnie koncertował na najważniejszych polskich i zagranicznych festiwalach, m.in. w Niemczech czy Francji.

Również w trakcie studiów Pan dr Żymła uczestniczył w rocznym programie mentorskim Ligeti Academy prowadzonym przez wybitnych instrumentalistów zespołu Asko/Schönberg Ensemble. Przełomowym wydarzeniem, jak Habilitant sam zaznacza w Autoreferacie (str. 6, numeracja recenzenta), było zaproszenie Go do wykonania partii klarnetu basowego w VII Symfonii Dymitra Szostakowicza jako członka orkiestry Brussels Philharmonic pod dyrekcją Giancarlo Guerrero (2014). W latach 2015-2020 współpracował z renomowanymi polskimi i europejskimi zespołami takimi jak: Royal Liverpool Philharmonic Orchestra, Asko/Schönberg Ensemble, Brussels Philharmonic, Residentie Orkest, Nederlands Symfonieorkest, Sinfonietta Cracovia, Orkiestra Muzyki Nowej. W 2014 dołączył do zespołu Teatru Muzycznego Capitol we Wrocławiu, gdzie wykonuje muzykę do spektaklu „Mistrz i Małgorzata" (reż. Wojciech Kościelniak, muz. Piotr Dziubek).

Jako artysta Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, od roku 2018 do chwili obecnej Habilitant może poszczycić się bogatym doświadczeniem na polu muzyki symfonicznej. Z tym zespołem dokonał, jak do tej pory, licznych nagrań archiwalnych i zagrał ponad sto koncertów abonamentowych. Koncertując z NOSPR-em miał okazję występować podczas znaczących z punktu widzenia propagowania kultury polskiej festiwali: Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień, Festiwal Witolda Lutosławskiego Łańcuch, Festiwal Prawykonań, Festiwal Kultura Natura, Tauron Nowa Muzyka Katowice i inne.

Koncerty orkiestrowe Habilitanta, wraz z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, obejmowały współpracę z wybitnymi dyrygentami takimi jak: Marin Alsop, Lawrence Foster, Alexander Liebreich, Simone Young, Leonard Slatkin, Esa-Pekka Salonen, Domingo Hindoyan, Paolo Bortolameolli, Lionel Bringuier, Leopold Hager, Paul McCreesh, Tabita Berglund. Współpracował także ze światowej sławy solistami takimi jak: Pinchas Zukerman,

Rudolf Buchbinder, Amanda Forsyth, Carolin Widmann, Garrick Olssohn, Hayato Sumino, Eric Le Sage, Sophie Dervaux, Tomasz Konieczny, czy Aleksandra Kurzak.

Naturalną osią pracy symfonicznej Pana dra Żymły jest także udział w licznych nagraniach, wyszczególnionych w przedłożonej dokumentacji.

Jak wspomniano uprzednio – ocena działalności artystycznej członka tak prestiżowego zespołu, jakim jest NOSPR (szczególnie w grupie instrumentalnej złożonej z niewielkiej liczby muzyków), **jest jednoznacznie pozytywna.**

Pan dr Tomasz Żymła posiada także dorobek artystyczny w ramach różnych formacji kameralnych, takich jak:

1. **Dance of Fire** (kwartet klarnetowy); zespół jest m.in. laureatem Nagrody Specjalnej na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Żydowskiej w Amsterdamie oraz III Nagrody na Konkursie Muzyki Folkowej Polskiego Radia – Nowa Tradycja (2021),
2. **DoF** (kwartet specjalizujący się w kreowaniu muzyki elektronicznej na instrumentach akustycznych);
3. zespół **Hexatonic** – sekstet dęty z fortepianem w którego skład wchodzą: Magdalena Duś – (koncertująca kameralistka i adiunkt Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach), Alicja Matuszczyk (solo oboistka NOSPR-u i pedagog AM Katowice), Agata Piątek (solo klarnecistka Filharmonii Śląskiej i pedagog AM Katowice), Cezary Rembisz (solo fagocista NOSPR i pedagog AM Katowice), Bartłomiej Duś (adiunkt Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach). Zespół prezentuje transkrypcje utworów kameralnych napisanych na sekstet, ale przede wszystkim specjalizuje się w wykonawstwie utworów orkiestrowych zaaranżowanych specjalnie przez jednego z najznakomitszych aranżerów muzyki klasycznej na świecie – Davida Waltera. Formacja Hexatonic koncertowała już w najważniejszych ośrodkach koncertowych w Polsce: Filharmonia Narodowa czy Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje fakt, iż zespoły wymienione powyżej jako nr 1 oraz 3 powstały z inicjatywy Habilitanta.

Uzupełnieniem działalności symfonicznej oraz kameralnej Habilitanta jest Jego aktywność na polu muzyki solowej. Prezentacje artystyczne Pana dra Żymły zasadzają się nierzadko w ramach ważnych wydarzeń cyklicznych, do których należą Europejski Kongres Klarnetowy czy Claricamp.

Wszystkie bieguny działalności artystycznej Pana dra Tomasz Żymły zawierają dodatkowy wskaźnik, mianowicie liczne prawykonania utworów takich jak (wybór):

- A. Pavlork – *Concerto grosso* na 4 klarnety (polskie prawykonanie w sali koncertowej Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach w ramach IV Europejskiego Kongresu Klarnetowego, 2014 rok),

- W. Sweeney - *An Og-Mhadainn* na klarnet basowy solo i chór instrumentów dętych (prawykonanie polskie w Sali Kameralnej Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu, 2019 rok) i inne.

Godzi się w tym miejscu podkreślić, iż również dzieło artystyczne (Nikola Kołodziejczyk – *Ranwers* na koncertujący klarnet basowy i kwintet dęty) wskazane w procesie habilitacyjnym, jest dedykowane Habilitantowi; dokonał On również prawykonania utworu.

Oprócz wymienionej uprzednio działalności Pan dr Żymła aktywnie uczestniczy w projektach jazzowych oraz rozrywkowych popularyzując dzięki temu klarnet basowy na szeroką skalę. Do najważniejszych z nich należą: Monika Borzym – Radiohedonistycznie, Ballady i Romanse, czy Wayne Shorter - Unfolding (koncert podczas festiwali Jazztopad we Wrocławiu oraz London Jazz Festival w listopadzie 2016 roku).

Wspomniany uprzednio, niezwykle bogaty dorobek artystyczny Habilitanta, dopełnia regularna współpraca z największymi gwiazdami sceny rozrywkowej i jazzowej: Dawid Podsiadło i Artur Rojek (płyta live oraz trasa koncertowa Zorza), Natalia Kukulska (płyta oraz trasa koncertowa Kukulska MTV Unplugged), Tomek Organek, Natalia Grosiak (płyta oraz trasa koncertowa Budyń o Smaku Mickiewicza), Monika Borzym (płyta oraz trasa koncertowa Radiohedonistycznie), Nikola Kołodziejczyk Orchestra.

Działalność artystyczną Habilitanta oceniam bardzo wysoko.

<u>Ocena osiągnieć dydaktycznych, naukowych i organizacyjno-popularyzatorskich</u>

Pan dr Tomasz Żymła jest zatrudniony w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach na stanowisku adiunkta. Na macierzystej Uczelni prowadzi zajęcia z instrumentu głównego (klarnet, klarnet basowy) oraz kameralistyki. Dzięki wsparciu Pana prof. dr hab. Arkadiusza Adamskiego oraz ówczesnego JM Rektora AM w Katowicach, Pana prof. Władysława Szymańskiego, Habilitant doprowadził do otwarcia i prowadzenia pierwszej w Polsce klasy klarnetu basowego.

Uzupełnieniem etatowej działalności pedagogicznej Habilitanta są prowadzone przez Niego kursy mistrzowskie, m.in. w Szczecinie, czy Dydni.

Od roku akademickiego 2021/2022 Habilitant jest gościnnym wykładowcą klarnetu (ze specjalnością klarnet basowy) w Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu.

Pan dr Żymła wykazał w swojej działalności również przeprowadzenie kilku wykładów, m.in. takich jak: *Witold Lutosławski – klasyk XX wieku*, Rola klarnetu basowego w historii muzyki czy prelekcję pt. *Jak dobrze uczyć*?

W zakresie działalności organizacyjnej w Akademii Muzycznej im Karola Szymanowskiego w Katowicach w latach 2021-2024 Pan dr Żymła był kierownikiem artystycznym i organizacyjnym Akademickiej Orkiestry Dętej. Obecnie Jego działania są skoncentrowane na współorganizacji Europejskiego Kongresu Klarnetowego, który odbędzie się w Akademii Muzycznej w Katowicach jesienią 2026 roku.

Drobna uwaga wymagająca komentarza:
W opinii Habilitanta Jego „... działalność artystyczna, dydaktyczna i naukowa stanowi solidną podstawę do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego" (Autoreferat str. 14, numeracja recenzenta). Abstrahując od niezaprzeczalnych osiągnięć Pana dr Tomasza Żymły taki osąd należy jednak raczej do przymiotów Rady ds. nadawania stopni, Rady Doskonałości Naukowej lub/i recenzentów.

Nie wpływa to na moją jednoznacznie pozytywną ocenę, jednak warto odnotować, że uwaga ta stanowi raczej inspirację do dalszej refleksji i nie obniża wartości artystycznej ani merytorycznej przedstawionych osiągnięć.

Ocena zrealizowanego oryginalnego osiągnięcia artystycznego

Dzieło artystyczne, które Pan dr Tomasz Żymła wskazuje w ramach prezentacji habilitacyjnej, stanowi: ***Ranwers*** na koncertujący klarnet basowy i kwintet dęty Nikoli Kołodziejczyka. Kompozycja znalazła się na płycie CD 5[+2] zespołu LutosAir Quintet (Rok wydania: 03/2022, nr katalogowy: ACD 292, wydawca: NFM/CD Accord).
Wykonawcy:
Nate Wooley – trąbka, Tomasz Żymła – klarnet basowy
LutosAir Quintet: Jan Krzeszowiec – flet, Karolina Stalmachowska – obój,
Maciej Dobosz – klarnet, Alicja Kieruzalska – fagot, Mateusz Feliński – róg

Zarejestrowany materiał muzyczny:
Paul Preusser (*1974) 5 [+1] – Trzy utwory na kwintet dęty (z opcjonalną improwizującą trąbką)

1. I. 5:05
2. II. 5:05
3. III. 5:20

Nikolet Burzyńska (*1989) Wieniec dębowy na kwintet dęty 2017

4. Wicie, zaplatanie 4:55
5. Duchy lasu 3:19
6. Wicie, zaplatanie 1:54
7. Dewy, dęby 4:21
8. Wicie, zaplatanie 3:40

Nikola Kołodziejczyk (*1986) Ranwers na koncertujący klarnet basowy i kwintet dęty

9. Ranwers 9:53
10. Fletner 5:58
11. Kobra Pugaczowa 3:36
12. Kawa nad Annapurną 4:49

Kilka słów o kompozytorze: Nikola Kołodzejczyk – pianista, kompozytor, dyrygent. Zdobywca nagrody FRYDERYK 2015 w kategorii jazzowy debiut roku. Stypendysta Berklee College of Music World Scholarship Tour, zdobywca wielu nagród - m.in. na Transatlantyk Instant Composition Competition, Bielskiej Zadymce Jazzowej, Krokus Jazz Festival, Jazz Juniors i innych. Półfinalista Bosendorfer Solo Piano Competition na Montreux Jazz Festival 2007, nominowany do nagrody Koryfeusz Muzyki Polskiej 2015.

Tak o utworze pisze jego twórca: *Dzieło dedykowane jest Tomaszowi Żymle oraz kwintetowi LutosAir Quintet — wybitnym wirtuozom, którzy znani są już polskiej publiczności z kunsztu muzycznego oraz prawykonań oddających w pełni ducha pisanych dla nich utworów. Współpraca wykonawców i kompozytora pozwoliła na stworzenie dzieła o wysokich walorach estetycznych, które jednocześnie jest komunikatywne dla publiczności, co podnosi jego walor edukacyjny — ale nie traci na swojej eksperymentalnej naturze. Poszczególne części suity koncertowej skupiają uwagę na różnych aspektach wykonawczych, jak również zwracają uwagę na różne relacje sonorystyczne pomiędzy poszczególnymi instrumentami kwintetu, a solistą. Taka formuła pozwoliła na zmaksymalizowanie wykorzystywanej palety środków kompozytorskich i zwiększyła logiczny ciąg emocjonalny dzieła. Nazwy części pochodzą od akrobacji szybowcowych a cała kompozycja inspirowana jest wyczynami akrobatycznymi Sebastiana Kawy* (cyt. za Autoreferatem, str. 3, numeracja recenzenta).

Interpretacja klarnetowa Pana dra Tomasza Żymły w utworze prezentuje bardzo wysoki poziom artystyczny i wykonawczy. Już od pierwszych fraz uwagę zwraca szlachetna barwa dźwięku, wyrównana we wszystkich rejestrach instrumentu oraz pełna swoboda operowania aparatem wykonawczym. Klarnecista z dużą kulturą muzyczną kształtuje przebieg narracji, łącząc wrażliwość na charakter utworu z własną, świadomą interpretacją. Również od strony technicznej wykonanie nie budzi zastrzeżeń. Swoboda pokonywania trudności wykonawczych, precyzja artykulacyjna, doskonała intonacja oraz wysoka kultura dźwięku świadczą o znakomitym przygotowaniu warsztatowym Habilitanta.

Szczególne uznanie budzi sposób kreowania napięcia wyrazowego, osiągany dzięki trafnemu doborowi środków wykonawczych, podporządkowanych charakterowi poszczególnych fraz. W rezultacie powstaje interpretacja spójna i artystycznie dojrzała, ukazująca bogactwo możliwości brzmieniowych. Cztery segmenty utworu posiadają swoją odrębną dynamikę, a ich interpretacja w przekonujący sposób oddaje charakter widowiskowych akrobacji lotniczych, stanowiących jego główną inspirację programową. Na wyróżnienie zasługuje umiejętność kształtowania dramaturgii w kompozycji. Segmenty o silnym faktorze energetycznym zostały wykonane z precyzją, szczególnie artykulacyjną i agogiczną, bez uszczerbku sonorystycznego. Z kolei w odcinkach o zabarwieniu lirycznym wykonawcy umiejętnie budują przestrzeń dźwiękową, przywołującą pozamuzyczne skojarzenia z płynnością lotu i chwilą pozornej nieważkości.

Na wysoką ocenę zasługuje również współpraca solisty z zespołem. Partnerzy muzyczni wykazali się dużą kulturą wykonawczą, uważnością i wrażliwością na przebieg narracji muzycznej, tworząc z klarnecistą spójną i jednolitą koncepcję interpretacyjną. Wzajemne słuchanie, precyzyjna koordynacja oraz umiejętność elastycznego reagowania na zmiany dynamiki, agogiki i charakteru poszczególnych odcinków utworu świadczą o wysokim poziomie wzajemnego porozumienia artystycznego. Można sądzić, iż tak wykonane dzieło, zbliża się do doskonałości, lub wręcz – wyczerpuje myśl artystyczną jego twórcy.

Przedstawione osiągnięcie artystyczne przyjmuję.

Konkluzja

Pan dr Tomasz Żymła należy, w mojej opinii, do najciekawszych polskich klarnecistów swojego pokolenia. Z powodzeniem łączy etatową pracę w jednym z najważniejszych zespołów symfonicznych w Polsce, jakim jest Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach, z działalnością naukowo-dydaktyczną, jako pedagog Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

Jednym z najbardziej charakterystycznych aspektów działalności Habilitanta jest Jego konsekwentne zaangażowanie w popularyzację muzyki *in universum*. Dzięki licznym inicjatywom artystycznym i organizacyjnym aktywnie przyczynia się do upowszechniania kultury muzycznej, wykraczając daleko poza obszar związany z wykonawstwem klarnetowym. Na szczególne podkreślenie zasługują również działania Pana dr Żymły na rzecz popularyzacji klarnetu basowego, które w istotny sposób przyczyniają się do zwiększenia obecności tego instrumentu zarówno w praktyce wykonawczej, jak i w świadomości środowiska muzycznego.

Całokształt działalności artystycznej, dydaktycznej i naukowej Pana dra Tomasza Żymły potwierdza Jego gotowość do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

Działalność Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora (w rozumieniu art. 219 Ustawy z dnia 20.07.2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce Dz.U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.) **uznaję za znaczący wkład w rozwój reprezentowanej dziedziny sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne.**

Osiągnięcia Pana dra Tomasza Żymły przyjmuję.